

*А. В. Лощина,
доцент кафедри бізнес-економіки та адміністрування,
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Г. І. Ковтун,
старший викладач кафедри бізнес-економіки та адміністрування,
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка*

DOI: 10.32702/2306-6806.2018.12.99

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКИХ РЕФОРМ

*L. Lochshina,
PhD, associate professor of Business Economics and Administration Department
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
H. Kovtun,
Senior lecturer of Business Economics and Administration Department
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko*

ESTABLISHMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION IN UKRAINE: HISTORICAL AND CONCEPTUAL ANALYSIS

У статті розкрито основні теоретичні засади публічного адміністрування. Досліджено історичні етапи становлення й розвитку публічного адміністрування; доведено, що в ХХ ст. підвищення ефективності державного управління досягається шляхом децентралізації. Зміни в теоретичних підходах до регіонального та місцевого самоврядування, а саме: орієнтація на ініціативу з боку територіальних громад, призводять до переорієнтації політики в напрямі децентралізації, що створює умови для горизонтальної співпраці за більш детального розуміння реальних проблем. Проведений аналіз сприяє визначенню характерних відмінностей понять "державне управління", "публічне управління", "публічне адміністрування". Встановлено, що публічне адміністрування: забезпечує реалізує рішення органів влади; застосовує демократичні, публічні, ліберальні форми та методи управління суспільним, соціальним та економічним розвитком країни.

Визначено, що в процесі створення нової децентралізованої системи управління необхідним елементом є поєднання загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів, урахування місцевої специфіки соціально-економічного, політичного та культурного розвитку. Зазначені інтереси формуються під впливом архетипів, зокрема архетипу прямої демократії, який є передумовою децентралізації.

На основі досвіду зарубіжних країн та останніх наукових досліджень виокремлено такі передумови успішної імплементації децентралізаційних процесів та ефективного управління в системі децентралізованої влади: утвердження принципу верховенства права; визнання та гарантії місцевого самоврядування; однакова правова захищеність усіх форм власності; демократичне й ефективне виборче законодавство; незалежність, ефективність, доступність і прозорість судової системи, функціонування інститутів адміністративного судочинства; досконалий бюджетний процес та висока фінансова дисципліна; наявність адекватних соціальних стандартів; розвинений громадський сектор та стійка тенденція до розвитку громадянського суспільства.

З'ясовано, що публічне адміністрування, як система державного управління в Україні, потребує реформування в умовах ринкової економіки та демократизації суспільства.

The basic theoretical foundations of public administration are revealed. The historical stages of formation and development of public administration are investigated; it is proved that in the twentieth century the increase in the efficiency of public administration is achieved through decentralization. Changes in the theoretical approaches to regional and local self-government, namely the orientation to the initiative on the part of the territories, lead to a reorientation of policy towards decentralization, which creates conditions for horizontal cooperation for a more detailed understanding of the real problems. The analysis assists to determine the characteristic differences between the notions "state governance", "public governance", "public administration". It is established that public administration: ensures the implementation of decisions of the authorities; applies democratic, open, liberal forms and methods of management of public, social, social and economic development of the country.

It is determined that in the process of creating a new decentralized system of administration the necessary element is a combination of national, regional and local interests, taking into account the local specifics of socio-economic, political and cultural development. These interests are formed under the influence of archetypes, in particular the archetype of direct democracy, which is a prerequisite for decentralization.

Based on the experience of foreign countries and the latest scientific research, the following prerequisites for the successful implementation of decentralization processes and effective administration in the system of decentralized power are highlighted: the establishment of the rule of law; recognition and guarantees of local self-government; equal legal protection of all forms of ownership; democratic and effective electoral legislation; independence, efficiency, accessibility and transparency of the judicial system, the functioning of institutions of administrative justice; perfect budget process and high financial discipline; the presence of adequate social standards; developed public sector and a steady trend towards the development of civil society.

It was found that public administration as a system of state governance in Ukraine needs to be reformed in the conditions of a market economy and democratization of society.

Ключові слова: публічне адміністрування, публічність, демократизація, суспільство, влада, децентралізація, держава.

Key words: public administration, publicity, democratization, society, governance, decentralization, state.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Процеси глобалізації у світовому господарстві вимагають особливого ставлення до публічного адміністрування, що відіграє значну роль у забезпеченні якісного функціонування суспільства та його взаємодії з владою. На сьогодні, коли змінюється державний устрій країн світу та механізми функціонування ринкових систем, Україна намагається відповідати сучасним викликам і проводить реформи у владній та правовій сферах. Однак система публічного адміністрування залишається недосконалою. Державна бюрократія породжує боротьбу за сфери впливу, суспільна думка у вирішенні питань владного устрою не враховується належним чином, що спричиняє зниження ефективності державних структур і можливості своєчасного реагування на потреби суспільства.

Вирішуючи проблему підвищення ефективності функціонування влади в Україні, доцільно вивчити досвід провідних країн світу та застосувати найкращі досягнення на практиці. Відповідно до цього вітчизняні фахівці мають врахувати реальну соціально-економічну ситуацію та напрацювати теоретико-методологічні підходи до публічного адміністрування.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Грунтовні основи та поняття теорії публічного адміністрування викладено в працях таких видатних зарубіжних науковців: М. Вебер, Д. Вільсон, Ю. Габермас, Д. Грінвуд, Г. Саймон, М. Фоллетт та ін.

Процес становлення публічного адміністрування в Україні висвітлювали такі вітчизняні вчені, як: А. Авер'янов, В. Бакуменко, І. Грицяк, В. Дзюндзюк, А. Колодій, І. Коліушко, М. Лахижа, В. Малиновський, В. Мартиненко, П. Надолішний, Ю. Шаров та інші. Необхідно відзначити значну роль їх наукових розробок у підвищенні ефективності функціонування державного управління в Україні. Базовий категоріальний апарат теорії публічного адміністрування досліджено у працях І. Козюри, А. Кузнецова, І. Плотницької, В. Тертички тощо.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження генезису світової та вітчизняної думки з теорії публічного адміністрування, її базових понять; формулювання рекомендацій щодо децентралізації управління в контексті українських реформ.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Процес становлення публічного адміністрування в сучасних умовах перебудови державного управління є предметом дослідження багатьох зарубіжних і вітчизняних учених та фахівців-практиків. Досвід, отриманий протягом століть, створив основи для формування публічного адміністрування (public administration) як науки, фундаментальні положення якої реалізовано в багатьох країнах Заходу в межах європейської цивілізаційної моделі.

Сучасна цивілізаційна модель базується на принципах демократичності, правової свободи громадян, в якій більш активні представники суспільства беруть участь у політичних процесах. Аналіз результатів її впровадження свідчить, що ефективність реформ у системі публічного адміністрування напружає стосується змін у житті громадськості. Як наслідок, уряди західних країн постійно вдосконалюють концепцію публічного управління в своїх країнах. Розробка та втілення новітніх управлінських практик в інституційній та соціально-економічній сферах сприяють підвищенню ефективності функціонування державного сектору, якості надання адміністративних і публічних послуг. Запроваджуються новітні технології, збільшуються ресурси та методи користування Інтернетом, активно працюють засоби масової інформації, відбувається демократизація суспільства, що також впливає на розвиток публічного адміністрування.

У ХХІ ст. публічність відіграє значну роль у владній структурі. Громадськість значно розширила межі взаємовідносин із владою: збільшився простір публічної комунікації, населення має змогу безпосередньо брати участь в управлінні державними процесами. В цей час спостерігається підвищення ефективності публічного адміністрування, що проявляється у кращому співвідношенні управлінських витрат та очікуваного результату.

Система державного управління західних країн пройшла декілька етапів розвитку. Спочатку запозичене українськими науковцями словосполучення *Public administration* мало однозначне трактування — "державне управління"; згодом дослідники виявили полісемантичний характер цього поняття, що залежно від контексту, перекладається як "публічна адміністрація", "публічне адміністрування" і навіть "суспільне управління", "управління на державному та місцевому рівні", "громадська адміністрація" [7, с. 115].

Термін "публічний" Новий тлумачний словник української мови трактує як такий, що відбувається у присутності публіки, людей; як відкритий, привселюдний; призначений для широкого користування; як громадський, загальний, загальнодоступний; стосується публіки [10, с. 843].

У нормативно-правовому ракурсі Конституція України визначає народ "носієм суверенітету та єдиним джерелом влади. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування" [11].

На думку Ю. Шарова, "адміністрування (*administration*) — це розподіл повноважень та обов'язків між учасниками процесу та інформаційно-комунікативне забезпечення вертикальної та горизонтальної координації між суб'єктами врядування" [15, с. 7].

У контексті менеджменту термін "адміністрування" застосовується, в основному, як організаційно-розпорядчий метод державного управління, він є бюрократичним, ґрунтується на силі та авторитеті влади, тобто на основі постанов, наказів, розпоряджень, вказівок та інструкцій, і використовується, переважно, виконавчими органами державної влади в особі державних службовців. Узагальнюючи, зміст терміна "адміністрування" визначено як дії службовців із надання громадянам країни державних (публічних) послуг.

В Енциклопедії державного управління публічне адміністрування розглядається як різновид управлінської діяльності інституцій публічної влади, завдяки якій громадянське суспільство та держава забезпечують самодієвість (самоврядність) суспільної системи та її розвиток у певному напрямі [3, с. 489].

Розглядаючи історичний аспект становлення публічного адміністрування (*Public Administration*), варто зазначити, що протягом існування людства взаємовідносини між суб'єктами та об'єктами публічного адміністрування постійно змінювалися. З метою покращення рівня життя населення та країни в цілому науковці дос-

ліджували стадії еволюціонування відносин, аналізували вплив зовнішніх і внутрішніх подій держави та доходили відповідних висновків. Це своєрідний моніторинг соціальної ефективності всіх ланок державного управління [2, с. 63]. Сьогодні у світі функціонують відповідні наукові товариства та інститути, що займаються новітніми розробками методів управління державою, принципів побудови взаємовідносин між громадськістю та владою. Навіть більше — *Public Administration* введено як освітній предмет в університетах західних країн. Ця наука містить міждисциплінарне знання, її сформовано на перетині декількох дослідних полів: політика, соціологія, економіка тощо. Західні дослідники віддають авторитетну перевагу цій науці, відводять їй значну роль у системі державного управління, беручи до уваги базові принципи, що враховують національні, економічні, культурні особливості держави [2, с. 63].

Ще з стародавніх часів і до початку ХVІІ ст. питання розвитку керівничої ланки, особистісних якостей управителів цікавили філософів: Аристотеля, Платона, Т. Гоббса, Ш. Монтеск'є тощо. Але їхні доробки ще не мали наукового характеру, а були простим узагальненням наявного досвіду. На той час державна адміністрація була відсутня, відносини між суб'єктами влади та об'єктами, у ролі яких виступає громадськість, будувалися на основі традицій та звичаїв. Основними функціями державного управління було залагодження конфліктів у суспільстві, контроль правопорядку, збір податків, упорядкування життєдіяльності населення.

Початком виникнення адміністративного права можна вважати камералістику, що описувала процеси адміністративного управління. Камеральна наука мала на меті вивчення способів отримання максимального доходу, зокрема з камерального майна. Відомими фахівцями з камеральних наук були: Горнек, Зонненфельс, Зекендорф, Шредер, Юсті. У 1752 р. відкрито кафедри у Відні, у 1755 р. — у Геттінгені. Створено багато наукових праць, що носили, здебільшого, практично-інструментальний характер, де аналізувалися питання підвищення "ефективності" управління, посилення та поширення державної влади, підтримки господарства та зростання загального добробуту [13].

Із ХVІІ ст. до середини ХІХ ст. все більше розповсюджуються принципи патерналізму (від латин. *paternus* — батьківський), коли державне управління, адміністрування будується таким чином, що суспільство повністю стає підконтрольним, держава отримує владу не тільки над народом, а й над особистістю. В цей час формуються інститути державної адміністрації, створюються правила поведінки громадян.

В. Вільсон у своїй праці "Вивчення адміністрації" (*The Study of Administration*) (Wilson, W. (1887)) увів у науковий обіг поняття "публічне управління" (*public governance*) і "публічна адміністрація" (*public administration*), йому ж належать засадничі основи системи державного управління. В. Вільсон зазначав, що наука адміністрування полягає у дослідженні діяльності, що проводить уряд, при цьому йде пошук засобів, завдяки яким ця діяльність буде ефективною, з мінімальними фінансовими та енергетичними витратами та в порядку організації управління [19, с. 204]. Згідно з цією теорією, на державній службі повинні працювати фахівці з високим рівнем освіти, сприяючи досягненню економічності й ефективності. Відзначалося, що існує потреба в реформуванні адміністративно-державного апарату, вивченні принципів його діяльності з наукової точки зору. Як самостійний науковий напрям, ці дослідження запроваджуються в навчальну програму університетів США та Західної Європи, з'являються інститути та дослідні центри адміністративно-державної діяльності.

У Франції, наприклад, вивченню становлення державного управління сприяв той факт, що багато коштів витрачалося на утримання королівського двору. А.Ф. Вів'єн виклав свою теорію управління в науковій

праці "Нариси про адміністрацію" (1845 р.), на основі якої було створено перші міністерства, ухвалено закони про державних службовців, визначені правила наймання на державну службу.

У XVIII—XIX ст. відносини між державою й суспільством мають все більш конституційний та демократичний характер. Німецький вчений Лоренц фон Штейн провідну роль віддавав виконавчій владі, дії якої в державному управлінні мають визначений характер. У суспільстві, де існує несправедливість, нерівність, багаття багатих мати владу перевагу над бідними, саме держава як найвища форма управління в суспільстві має вирішити ці суперечки, забезпечити певний матеріальний і духовний рівень кожного громадянина. Воля держави не повинна бути віддзеркаленням волі політичної сили або класу, вона повинна відповідати сумарній волі всіх індивідів. За Штейном, тільки держава здатна підняти знедолені маси, слабкий клас до рівня багатих і сильних, відновити рівність і свободу, що існували ще до створення суспільства [9]. Таким чином, на думку автора, соціальний аспект є головним, тому впорядкування роботи публічної сфери (адміністрування) підпадає під відповідальність держави, яка має забезпечити соціальний добробут суспільства.

Ю. Габермас, німецький філософ та соціолог, наголошував, що "публічність — це асоціативний простір, сфера колективності, де групуються за різними ознаками члени суспільства, погляди й емоції яких виникають шляхом колективізації, створюються й функціонують партії та рухи, творчі та інші союзи, громадські організації, тобто так формується публічний простір" [17, с. 120]. Згідно з теорією Ю. Габермаса, населення повинно володіти достатньою інформацією щодо діяльності керівного апарату, оскільки саме інформація є ключовою у вирішенні проблем або конфліктів у суспільстві. Ю. Габермас наголошував на обов'язковості та необхідності освіти для створення нової форми публічності, щоб громадськість мала змогу заявляти про свої потреби та обговорювати з владою, контролювати процес виконання поставленого питання.

Головною ідеєю праці Ю. Габермаса є відкритість, свобода комунікації, обмін думками, інформацією: "Публіка (незалежні громадяни) сама правити не може, вона може лише контролювати дію адміністративної влади, урядових інститутів і направляти їх у необхідному річизі" [8, с. 137].

Другій половині XX ст. притаманний черговий етап розвитку Public Administration. А. Турен розглядає публічність, за якої безпосередня участь населення в соціальному управлінні можлива та необхідна. У свою чергу, П. Друкер наголошував на тому, що децентралізація в управлінні країною є принциповою, вона потребує значної уваги й перебудови, а суб'єкти громадськості відіграють визначальну роль у владній структурі держави, відносини з якими треба будувати на довірі та повазі одне до одного. Запровадження інтернет-технологій сприяє змінам в соціальній та економічній сферах. Влада через обмін інформацією стає більш продуктивною, цивілізація людства виходить на новий рівень розвитку. М. Кастельс досліджує та доводить ефективний вплив інтернет-технологій на формування публічності, що сприяє появі нових механізмів у вирішенні соціальних проблем.

У 1950-х роках XX ст. розповсюджуються методи системного та структурно-функціонального аналізу, біхевіористський підхід до вивчення суспільних явищ. Досліджується поведінка індивідів, соціальних груп у відносинах управління на рівні держави, напрацьовані результати використовуються в теорії державного управління. В цей час в науковий обіг введено такі поняття, як: "громадська думка", "особистість", "переконання", "настанова". Р. Саймон обґрунтовує тісний взаємозв'язок ефективності державно управлінської системи та поведінки окремих осіб і колективів працівників зага-

лом. Відомий філософ, політолог А. Гелен стверджував, що "державне управління — це фундаментальний антропологічний інститут, діяльність якого націлено на підтримку стабільної суспільної системи". На думку італійського фахівця Б. Мафіолетті, підвищення ефективності публічного адміністрування неможливе без спрощення адміністративних процедур, подолання конфліктів між різними органами та гілками влади за розширення своїх повноважень, що приводить до обмеження втручання держави в місцеві справи [6].

Отже, в процесі створення нової децентралізованої системи управління необхідним елементом є поєднання загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів, урахування місцевої специфіки соціально-економічного, політичного та культурного розвитку. Зазначені інтереси формуються під впливом архетипів, зокрема архетипу прямої демократії, який є передумовою децентралізації.

Досвід зарубіжних країн та останні наукові дослідження дозволяють виокремити такі передумови успішної імплементації децентралізаційних процесів та ефективного управління в системі децентралізованої влади: утвердження принципу верховенства права; визнання та гарантії місцевого самоврядування; однакова правова захищеність усіх форм власності; демократичне й ефективне виборче законодавство; незалежність, ефективність, доступність і прозорість судової системи, функціонування інститутів адміністративного судочинства; досконалий бюджетний процес та висока фінансова дисципліна; наявність адекватних соціальних стандартів; розвинений громадський сектор або стійка тенденція до його розвитку; інші передумови [1, с. 14].

У Звіті про глобальну конкурентоспроможність 2017—2018 рр. Всесвітнього економічного форуму за рівнем конкурентоспроможності 4.0 Україна посіла 83-є місце з 140 країн світу, порівняно з 2017 роком показник зменшився на 2 позиції [18]. Однак у 2015 році Україна посідала 76 місце серед 144 країн, а отже, за період 2014—2018 роки погіршила свої позиції у 4 з 12 основних показників [4]. Найбільше втрачено (мінус 13 пунктів) за складовою "Ефективність ринку праці" [5]. Тенденція до погіршення цього показника спостерігалася і в дослідженнях попередніх років, причому Україна погіршила свої позиції на 17 пунктів. Також, країна зазнала втрат за оцінкою інноваційної складової Індексу — (мінус 9 пунктів), інфраструктурної (мінус 3 пункти) та за складовою, що характеризує вищу освіту та професійну підготовку (мінус 2 пункти). Такий результат є одним з найгірших не лише відносно країн ЄС та інших розвинених економік, а і порівняно з найближчими сусідами. Серед позитивних змін варто відзначити певний прогрес у боротьбі з корупцією (106 місце), натомість значно погіршилися показники ефективності уряду — 123 місце [4].

Важливого значення в цих умовах набуває якість чинної нормативно-правової бази місцевого самоврядування, її здатність бути ґрунтовною основою щодо тих процесів, які відбуваються у правовому регулюванні місцевого самоврядування і є характерними рисами сучасного етапу розвитку регіональних соціально-економічних систем, зокрема у Стратегії реформування державного управління України на 2016—2020 роки йдеться про утворення ефективних і дієвих служб управління персоналом у кожному державному органі [14].

Особливою актуальністю у контексті реформування системи територіальної організації влади в Україні набувають проблеми визначення способу конституційно-правового регулювання повноважень органів місцевого самоврядування. Цінність локального підходу до правового регулювання статусу органів місцевого самоврядування та локальної правотворчості загалом втрачається, фактично позбавляючи предмета правового регулювання.

Зміни в теоретичних підходах до регіонального та місцевого самоврядування, а саме орієнтація на ініціа-

тиву з боку територій, призводять до переорієнтації політики в напрямі децентралізації, що створює умови для горизонтальної співпраці за більш детального розуміння реальних проблем.

Акценти зміщуються з розвитку фізичної інфраструктури на розвиток людського потенціалу. Разом з цим зростає потреба в усвідомленні архетипу прямої демократії, дослідженні його природи та створенні передумов до дієвого впливу архетипу на суспільно-політичні процеси. Головною метою стає чітке визначення місця регіону у світовій економіці та сприяння розвитку кластерів у секторах, які мають найвищий потенціал і можуть підтримувати розвиток інших секторів. Самодостатнє зростання стало новою формою успіху країн.

Демократизація регіональних інституцій та установ може відкрити їх для більш широкого кола учасників. Ці тенденції посилюються змінами у системі функціонування публічного управління, відмовою від централізованого підходу та уніфікованих політик на користь децентралізації.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Упродовж 1980—90-х рр. все більше країн відмовлялися від традиційної моделі державного управління. Жорстка форма правління, притаманна більшій частині країн ХХ ст., переходить у гнучку, економічно-ринкові відносини, змінюються роль владних структур у суспільстві та взаємовідносини між суб'єктами й об'єктами публічного адміністрування.

Публічне адміністрування стає невіддільною частиною соціального устрою, без якого діяльність, співіснування населення, як індивідів, так і загалом суспільства, неможливі. В цей період сформовано нову парадигму державотворення, що заснована на залученні громадськості до управління, відкритості дій влади, використанні новітніх технологій.

Отже, проведений історичний аналіз становлення публічного адміністрування у прогресивних країнах світу підтвердив особливу його роль у сучасних умовах життєдіяльності людства в цілому та української спільноти зокрема. Для розуміння цієї ролі важливо мати чітке уявлення щодо поняття "публічне адміністрування", що відповідає певному історичному періоду та потребує постійного розвитку свого змісту.

Проведений аналіз дає можливість зрозуміти характерні відмінності понять "державне управління", "публічне управління", "публічне адміністрування". А саме державне управління характеризується тим, що переважає адміністративний та організуючий вплив держави; недостатньо спирається на публічний сектор; виконує функції регулювання економічної, соціально-культурної та адміністративно-політичної сфер. Публічне адміністрування: забезпечує реалізацію рішень органів влади; застосовує демократичні, публічні, ліберальні форми та методи управління суспільним, соціальним та економічним розвитком країни.

Публічне управління: забезпечує взаємодію інтересів держави та народу; спирається на державну владу, підкріплюється та забезпечується нею; залучення суспільства до участі в соціально-економічному та громадському, суспільному та політичному процесах; поширюється на все суспільство і за його межі у сфері проведення міжнародної політики; держава наділяє публічне управління системною якістю; здійснюється в межах панування верховенства права, завдяки законодавчо відрегульованому й практично діючому механізму контролю суспільства над усіма органами державної влади та місцевого самоврядування; публічне управління діє системно, поєднуючи функціонування таких структур, як механізм держави, державний апарат, державну службу та публічні прояви суспільства.

Література:

1. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України. Швейцарсько-український проект "Підтримка децентралізації в Україні — DESPRO". — К.: ТОВ "Софія". — 2012. — 128 с.
2. Волчкова А.Т., Меньшикова Г.А. Public administration: становление и развитие как новой научной и учебной дисциплины. Вестник С.-Петербур. ун-та. — 2013. — Вып. 1. Сер. 12. — С. 62—68.
3. Енциклопедія державного управління: у 8 т. Т. 8: Публічне врядування / Наук. ред. кол.: В.С. Загорський [та ін.]. — Львів: ЛРІДУ, НАДУ. — 2011. — 712 с.
4. Індекс глобальної конкурентоспроможності 2017—2018 (The Global Competitiveness Index URL: <http://edclub.com.ua/analytika/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti/>)
5. Індекс глобальної конкурентоспроможності (позиції України за всіма компонентами Індексу, 2018 рік) URL: <http://edclub.com.ua/sites/default/files/files/indeks-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2018.pdf>
6. Кальниш Ю.Г., Лозинська Т.М., Тимцуник В.І. Публічне управління та адміністрування: навчальний посібник. Полтава: Полтав. держ. аграр. акад., 2015. — 279 с.
7. Колесникова К.О. Публічне адміністрування в Україні: огляд літературних джерел. Теорія та практика державного управління. — 2013. — Вып. 3. — С. 112—119. URL: <http://kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2013-3/doc/1/16.pdf>
8. Меньшикова Г.А., Пруель Н.А. Основы государственного и муниципального управления (Public administration): учеб. и практикум для академ. бакалавриата. — М.: Юрайт, 2016. — 340 с.
9. Мироненко О.М., Горбатенко В.П. Історія вчень про державу і право: навчальний посібник. — Київ: Академія, 2010. — 456 с.
10. Новий глумачний словник української мови: у 4 т.; 4200 слів / Уклад.: В. Яременко, О. Сліпущко. — Київ: Аконт. — 2000. — Т. 3 (О-Р). — 927 с.
11. Обушна Н. Публічне управління як нова модель організації державного управління в Україні: теоретичний аспект. Ефективність державного управління. — 2015. — Вып. 44. — С. 53—63.
12. Семенчук Т.Б. Сутність категорії "публічне адміністрування" та передумови її формування. Вісник економіки транспорту і промисловості. Харків УДАЗТ. — 2013. — Вып. 42. — С. 385—390.
13. Старилов Ю.Н. Курс общего административного права: учеб. пособие: в 3 т. Т. 1: История. Наука. Предмет. Нормы. Субъекты. — М.: НОРМА-ИНФРА М), — 2002. — 728 с.
14. Стратегія реформування державного управління України на 2016—2020 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/474-2016-%D1%80>
15. Шаров Ю. П. Інноваційні інструменти публічного адміністрування: європейський контекст. Публічне управління: теорія та практика. Харків: ДокНаукДержУпр, 2010. — № 1. — С. 5—9. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/20101/doc/1/01.pdf>
16. Frazer N. (1992). Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy. Habermas and the public sphere / edited by C. Calhoun, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, and London, England, pp. 109—142. URL: http://courses.ischool.berkeley.edu/i218/s15/calhoun_BPSIntroduction.pdf
17. Habermas, J. (1992), Further Reflections on the Public Sphere. Habermas and the public sphere / edited by C. Calhoun. The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, and London, England, pp. 421—461. URL: <http://courses->

ischool.berkeley.edu/i218/s15/calhoun_BPSIntroduction.pdf

18. The Global Competitiveness Report 2018. Insight Report. Klaus Schwab, World Economic Forum <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf>

19. Wilson W. (1887). The study of Administration. Political Science Quarterly. Vol. 2, № 1 (June). pp. 197—222. URL: <http://teachingamericanhistory.org/library/document/the-study-of-administration/>

References:

1. Boryslavskaya, O. Zaverukha, I. and Zakharchenko, E. (2012), Detsentralizatsiia publichnoi vlady: dosvid ievropejs'kykh krain ta perspektyvy Ukrainy [Decentralization of public authority: experience of European countries and prospects of Ukraine], The Swiss-Ukrainian project "Support for Decentralization in Ukraine — DESPRO", Sofia Ltd, Kyiv, Ukraine.

2. Volchkova, L.T. and Menshikova, G.A. (2013), "Public administration: formation and development as a new scientific and educational discipline", Vestnik S.-Peterb. unta, vol. 1, pp. 62—68.

3. Zagorsky, V. S. (2011), "Public Governance", Entsiklopediia derzhavnoho upravlinnia [Encyclopedia of Public Administration], Vol. 8, LRITU, NAPA, Lviv, Ukraine.

4. Economic Discussion Club (2015), "The position of Ukraine in the world ranking of the world's index of global competitiveness", The Global Competitiveness Index 2014—2015, available at: <http://edclub.com.ua/analityka/pozyciya-ukrainy-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti/> (Accessed 3 December 2018).

5. Economic Discussion Club (2018), "Ukraine's position on all components of the world's index of global competitiveness", The Global Competitiveness Index 2018, available at: http://edclub.com.ua/sites/default/files/files/indeks_globalnoyi_konkurentospromozhnosti_2018.pdf (Accessed 3 December 2018).

6. Kannysh, Yu.G. Lozynska, T.M. and Timtsunyk, V.I. (2015), Publichne upravlinnia ta administruvannia [Public Administration and Administration], Poltava state agrar Acad., Poltava, Ukraine.

7. Kolesnikova, K. O. (2013), "Public administration in Ukraine: review of literary sources", Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia, [Online], vol. 3, pp. 112—119, available at: <http://kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2013-3/doc/1/16.pdf> (Accessed 3 December 2018).

8. Menshikova, G.A and Prule, N.A. (2016), Osnovy gosudarstvennogo i municipal'nogo upravlenija (Public administration), [Fundamentals of State and Municipal Management (Public Administration)], Yurait. Moscow, Russia.

9. Mironenko, O.M. and Gorbatenko, V.P. (2010), Istoriia vchen' pro derzhavu i pravo [History of the doctrines about the state and law], Academy, Kyiv, Ukraine.

10. Yaremenko, V. and Slipushko, O. (2000), Novyj tлумachnyj slovnyk ukrains'koi movy [New Explanatory Dictionary of the Ukrainian language], vol. 3 (O-R), Aconit, Kyiv, Ukraine.

11. Obushna, N. (2015), "Public administration as a new model of organization of public administration in Ukraine: theoretical aspect", Efektyvnist' derzhavnoho upravlinnia, vol. 44, pp. 53—63.

12. Semenчук, T.B. (2013), "The essence of the category "public administration" and the prerequisites for its formation", Visnyk ekonomiky transportu i promyslovlivosti, vol. 42, pp. 385—390.

13. Starilov, Yu. N. (2002), Kurs obshhego administrativnogo prava [The course of general administrative law], vol. 1. History. Science. Subject. Standards. Subjects, NORMA-INFRA M, Moscow, Russia, 728 p.

14. Cabinet of Ministers of Ukraine (2016), Order "Strategy of reforming the state administration of Ukraine

for 2016-2020", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/474-2016-%D1%80> (Accessed 3 December 2018).

15. Sharov, Yu.P. (2010), "Innovative instruments of public administration: the European context", Publichne upravlinnia: teoriia ta praktyka, [Online], vol. 1, pp. 5—9, available at: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/ebook/putp/20101/doc/1/01.pdf> (Accessed 3 December 2018).

16. Frazer, N. (1992), "Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy", Habermas and the public sphere, pp. 109-142, available at: http://courses.ischool.berkeley.edu/i218/s15/calhoun_BPSIntroduction.pdf (Accessed 3 December 2018).

17. Habermas, J. (1992), "Further Reflections on the Public Sphere", Habermas and the public sphere, pp. 421-461, available at: http://courses.ischool.berkeley.edu/i218/s15/calhoun_BPSIntroduction.pdf (Accessed 3 December 2018).

18 Schwab, K., (2018), "The Global Competitiveness Report 2018", World Economic Forum, [Insight Report], available at: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf> (Accessed 3 December 2018).

19. Wilson, W. (1887), "The study of Administration", Political Science Quarterly, Vol. 2, no. 1 (June), pp. 197—222, available at: <http://teachingamericanhistory.org/library/document/the-study-of-administration/> (Accessed 3 December 2018).

Стаття надійшла до редакції 10.12.2018 р.

www.agrosvit.info

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

Видання включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІКИ